

วิธีดำเนินการวิจัย

ในการวิจัยครั้งนี้เพื่อศึกษากระบวนการบริหารโรงเรียนกับการวางแผนงาน ความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนกับชุมชนของผู้บริหารโรงเรียนประถมศึกษาที่เด่น สังกัดสำนักงาน การประถมศึกษาจังหวัดพิษณุโลก ซึ่งมีขั้นตอนดำเนินการวิจัยดังนี้

ประชากร

ประชากรที่ใช้ในการวิจัยประกอบด้วยผู้บริหารโรงเรียนประถมศึกษา ที่ได้รับการ ประเมินเป็นโรงเรียนประถมศึกษาที่เด่นระดับอำเภอ ของสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัด พิษณุโลก ระหว่างปีการศึกษา 2530 - 2533 จำนวน 33 โรงเรียน เป็นผู้บริหาร 33 คน ดังรายละเอียดในตาราง 1

ตาราง 1 แสดงรายชื่อโรงเรียนตามปีการศึกษาที่ได้รับรางวัล ของสำนักงานการประถมศึกษา จังหวัดพิษณุโลก

สำนักงานการประถมศึกษาอำเภอ	ปีการศึกษาที่ได้รับรางวัล	ชื่อโรงเรียน
ชาติตระการ	2530	บ้านเนินทอง
	2531	บ้านท่าสะแก
	2532	บ้านห้วยช้างแดง
	2533	บ้านท่าสะแก

ตาราง 1 (ต่อ)

สำนักงานการประถมศึกษาอำเภอ	ปีการศึกษาที่ได้รับรางวัล	ชื่อโรงเรียน
นครไทย	2530	ประชาสงเคราะห์พิทยาศาสตร์
	2531	บ้านหนองหิน
	2532	บ้านน้ำคดาก
	2533	บ้านนาหนอง
วังทอง	2530	บ้านเนินสะอาด
	2531	ชุมชน 15 บ้านเนินสว่าง
	2532	บ้านวังทาดกรามภูริอุทิศ
	2533	บ้านเขาน้อย
เนินมะปราง	2530	บ้านเนินมะปราง
	2531	บ้านเขาคิน
	2532	บ้านน้อยชุมชนสี่เหลี่ยม
	2533	บ้านหนองขมิ้น
บางระกำ	2530	บ้านตะโม่ประชาสรรค์
	2531	บ้านหนองฤๅ
	2532	วัดบ้านคาง *
	2533	วัดบ้านคาง

ตาราง 1 (ต่อ)

สำนักงานการประถมศึกษาอำเภอ	ปีการศึกษาที่ได้รับรางวัล	ชื่อโรงเรียน
วัดโบสถ์	2530	ห้วยปลาไหล
	2531	บ้านเนินมะคึก
	2532	บ้านแก่งคั่นนา
	2533	วัดโบสถ์
เมือง	2530	บ้านพลายชุมพล
	2531	วัดบึงพระ
	2532	อนุบาลพิษณุโลก
	2533	สะพานที่ 3
พรหมพิราม	2530	ชุมชนวัดย่านซาค
	2531	วัดคลองมะเกลือ
	2532	วัดหางไหล
	2533	วัดทับยายเชียง
บางกระทุ่ม	2530	ชุมชน 12 บ้านท่าศาล
	2531	บ้านสระเกษรัฐ
	2532	ชุมชน 3 บ้านเนินกลุ่ม
	2533	บ้านราษฎร์เจริญ

หมายเหตุ มีโรงเรียนที่ได้รับรางวัลดีเด่น 2 ปีซ้อน คือ

1. บ้านท่าสะแก สำนักงานการประถมศึกษาอำเภอชาติตระการ
 2. วัดบ้านคง สำนักงานการประถมศึกษาอำเภอบางระกำ
- และโรงเรียนบ้านตะโม่งประชาสรรค์ ซึ่งเป็นโรงเรียนของผู้วิจัยเอง

จึงมีประชากรที่ใช้ในการวิจัย 33 โรงเรียน

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้เป็นแบบสอบถาม โดยผู้วิจัยได้ดำเนินการดังนี้

1. สร้างแบบสอบถาม ซึ่งเป็นแบบสำรวจรายการ (Check list) แบ่งตามกระบวนการบริหารโรงเรียนตามแบบของ POSDCoRB ดังนี้คือ

- 1.1 การวางแผน (Planning)
- 1.2 การจัดองค์การ (Organizing)
- 1.3 การบริหารบุคคล (Staffing)
- 1.4 การอำนวยการ (Directing)
- 1.5 การประสานงาน (Coordinating)
- 1.6 การเสนอรายงาน (Reporting)
- 1.7 การงบประมาณ (Budgeting)

และขอช่วยงานความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนกับชุมชนของสำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ คือ การประชาสัมพันธ์โรงเรียน การให้บริการแก่ชุมชน การร่วมกิจกรรมของชุมชน การให้ชุมชนมีส่วนร่วมในกิจกรรมของโรงเรียน การสร้างเสริมความสัมพันธ์กับชุมชนและหน่วยงานอื่นในท้องถิ่น

2. นำแบบสอบถามที่สร้างขึ้นเสนอต่อคณะกรรมการที่ปรึกษาปริญญาโท เพื่อพิจารณาตรวจสอบความถูกต้องและครอบคลุมเนื้อหาเพื่อใช้เก็บรวบรวมข้อมูลให้ดีที่สุด

3. ปรับปรุงแบบสอบถามตามข้อเสนอแนะ เพื่อใช้เป็นแบบสอบถามฉบับสมบูรณ์ในการเก็บรวบรวมข้อมูลต่อไป

ลักษณะของเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เป็นแบบสอบถาม ซึ่งเป็นแบบสำรวจรายการ (Check list)

ตัวอย่างแบบสอบถาม

แบบสอบถามเพื่อการวิจัย

เรื่อง

กระบวนการบริหาร โรงเรียนกับการวางขอบข่ายงานความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียน
กับชุมชนของผู้บริหาร โรงเรียนประถมศึกษาที่เด่น ดังกัดสำนักงานการประถมศึกษา
จังหวัดพิษณุโลก

ชื่อผู้ตอบ โรงเรียน
ดังกัดสำนักงานการประถมศึกษาอำเภอ ดังกัดสำนักงานการ
ประถมศึกษาจังหวัดพิษณุโลก ได้รับการคัดเลือกให้เป็นโรงเรียนประถมศึกษาที่เด่น
ปีการศึกษา

คำชี้แจง แบบสอบถามนี้มีจุดมุ่งหมายที่จะศึกษากระบวนการบริหารกับการวางขอบข่ายงาน
ความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนกับชุมชนของผู้บริหาร โรงเรียนประถมศึกษาที่เด่น ดังกัดสำนัก
งานการประถมศึกษาจังหวัดพิษณุโลก ว่าผู้บริหาร โรงเรียนประถมศึกษาที่เด่นกับอำเภอได้
ปฏิบัติงานการวางขอบข่ายความสัมพันธ์กับชุมชนโดยใช้กระบวนการบริหาร 7 ขั้นตอนแบบ

"POSDCORB" ว่าในแต่ละข้อความมีความสัมพันธ์กับกระบวนการบริหารมากน้อยเท่าใด โดยให้เรียงลำดับความสำคัญจากลำดับที่ 1 ถึงลำดับที่ 7 ตามที่ท่านใส่เลขใ้ปฏิบัติจริง

ความหมายของกระบวนการทั้ง 7 ขั้นตอน คือ

การวางแผน หมายถึง การกำหนดวิธีการปฏิบัติงานไว้ล่วงหน้า และกำหนดเป้าประสงค์ที่แน่นอน

การจัดองค์การ หมายถึง การจัดโครงสร้างของการบริหารงานตามลำดับขั้นตอนของการบังคับบัญชา กำหนดอำนาจหน้าที่ตามตำแหน่งต่าง ๆ และแบ่งความรับผิดชอบของแต่ละตำแหน่งไว้อย่างชัดเจน

การบริหารบุคคล หมายถึง การจัดบุคคลที่มีความรู้ความสามารถเข้าทำงานในเวลาอันเหมาะสม

การอำนวยการ หมายถึง กระบวนการวินิจฉัยสั่งการของผู้บริหาร พร้อมทั้งการติดตามดูแลการปฏิบัติให้เข้าไปตามเป้าหมายที่วางไว้

การประสานงาน หมายถึง การติดต่อสร้างความสัมพันธ์ให้เกิดขึ้นระหว่างหน่วยงานตามโครงสร้างของงาน เพื่อการทำงานมีประสิทธิภาพสูง ไม่ทำงานซ้ำซ้อนหรือขัดแย้งกัน

การเสนอรายงาน หมายถึง การรายงานผลการปฏิบัติงานจากหน่วยงานต่าง ๆ รวมทั้งการประชาสัมพันธ์ภายในหน่วยงาน การเสนอรายงานช่วยให้ผู้บังคับบัญชาทราบความก้าวหน้าของงานทุกระยะ ทำให้สะดวกแก่การประสานงาน

การงบประมาณ หมายถึง การจัดทำงบประมาณการเงิน การใช้จ่ายเงิน การควบคุมบัญชีและตรวจสอบบัญชี

ตัวอย่างการทอแบบสอบถาม

ข้อที่	ขอบข่ายงานความสัมพันธ์ระหว่าง โรงเรียนกับชุมชน	กระบวนการบริหาร						
		การวางแผน	การจัดองค์การ	การบริหารบุคคล	การอำนวยความสะดวก	การประสานงาน	การเสนอรายงาน	การงบประมาณ
0	การประชาสัมพันธ์โรงเรียน การประชุมผู้ปกครองเพื่อชี้แจงการปฏิบัติงาน ของโรงเรียน	1	6	2	5	3	4	7

จากตัวอย่างการทอแบบสอบถาม หมายความว่า หัวข้อการประชุมผู้ปกครองเพื่อชี้แจงการปฏิบัติงานของโรงเรียน ผู้บริหารควรจัดปฏิบัติตามลำดับความสำคัญดังนี้

- การวางแผน ปฏิบัติอยู่ในลำดับที่ 1
- การบริหารบุคคล ปฏิบัติอยู่ในลำดับที่ 2
- การประสานงาน ปฏิบัติอยู่ในลำดับที่ 3
- การรายงาน ปฏิบัติอยู่ในลำดับที่ 4
- การอำนวยความสะดวก ปฏิบัติอยู่ในลำดับที่ 5
- การจัดองค์การ ปฏิบัติอยู่ในลำดับที่ 6
- การงบประมาณ ปฏิบัติอยู่ในลำดับที่ 7

ตัวอย่างแบบสอบถาม

ข้อที่	ขอขอยางงานความสัมพันธ์ระหว่าง โรงเรียนกับชุมชน	กระบวนการบริหาร						
		การวางแผน	การจัดองค์การ	การบริหารบุคคล	การอำนวยความสะดวก	การประสานงาน	การติดตามงาน	การงบประมาณ
	<u>การประชาสัมพันธ์โรงเรียน</u>							
0	การประชาสัมพันธ์ผู้ปกครองเพื่อชี้แจง การปฏิบัติงานของโรงเรียน							
00	การจัดทำจุดสารหรือสิ่งเผยแพร่							
000	จัดทำป้ายประกาศเผยแพร่ข่าวสารของ โรงเรียน							
0000	การพบปะเยี่ยมเยียนในวาระที่เหมาะสม เช่น วันสำคัญ							
00000	การเยี่ยมบ้านของนักเรียนเป็นรายบุคคล							
	ฯลฯ							

ขั้นตอนในการสร้างแบบสอบถาม

ในการสร้างแบบสอบถาม ผู้วิจัยได้ดำเนินการตามขั้นตอนดังนี้

1. ศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับกระบวนการบริหารโรงเรียนกับการ
วางขอขอยางงานความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนกับชุมชนของโรงเรียนประถมศึกษา

(คณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ. 2529)

2. กำหนดกระบวนการบริหารโรงเรียนตามแบบ POSDCORB ของกูลิค และ เออร์วิค (Gulick and Urwick. 1937 : 69)

3. นำร่างแบบสอบถามเสนอต่อกรรมการที่ปรึกษาปริญญาโทเพื่อแก้ไขเนื้อหา ภาษา ลำดับที่ใช้ ตลอดจนพิจารณาความเหมาะสมโดยทั่วไปของแบบสอบถาม

4. นำแบบสอบถามที่ได้รับการแก้ไขแล้วไปให้ผู้บริหารโรงเรียนประถมศึกษาทดลองตอบแบบสอบถามแล้วนำมาแก้ไขร่างแบบสอบถามโดยหาหรือขอความเห็นชอบจากกรรมการที่ปรึกษาปริญญาโทอีกครั้งหนึ่ง แล้วจัดพิมพ์เป็นแบบสอบถามเพื่อเก็บข้อมูลต่อไป

การเก็บรวบรวมข้อมูล

การเก็บรวบรวมข้อมูล ผู้วิจัยได้วางแผนการดำเนินการดังนี้คือ

1. ขอนหนังสือแนะนำตัวจากบัณฑิตวิทยาลัยของมหาวิทยาลัยนครสวรรค์ ถึงหัวหน้าการประถมศึกษาอำเภอ เพื่อขอความกรุณาอนุเคราะห์เก็บข้อมูลจากผู้บริหารโรงเรียนที่เคิน ตามกลุ่มประชากรที่กำหนดแล้วส่งแบบสอบถามคืนมาที่สำนักงานการประถมศึกษาอำเภอ โดยผู้วิจัยไปขอรับแบบสอบถามที่สำนักงานการประถมศึกษาอำเภอของทุกอำเภอ

2. หากได้รับแบบสอบถามหรือข้อมูลกลับคืนไม่ครบ ผู้วิจัยออกติดตามด้วยตนเอง

การวิเคราะห์ข้อมูล

1. ผู้วิจัยนำแบบสอบถามทั้งหมดที่ได้รับคืนมาตรวจสอบความสมบูรณ์ของแบบสอบถามทุกฉบับ

2. ดำเนินการวิเคราะห์กระบวนการบริหารกับการวางขอบข่ายงานความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนกับชุมชน โดยใช้คาถาเนียม (Mode) และร้อยละ

สถิติที่ใช้ในการวิจัย

1. การร้อยละ จากสูตร

$$\text{ร้อยละจำนวนเท่าใด} = \frac{\text{จำนวนนั้น} \times 100}{\text{จำนวนทั้งหมด}}$$

2. ฐานนิยม คือ กลุ่มของข้อมูลที่มีค่าในช่วงนั้นมากที่สุด หรือมีความถี่สูงสุด

